

Mechelen / 19 01 2018

Gemeenten ruimen jaarlijks 17.739 ton zwerfvuil op – Totale hoeveelheid loopt op tot 20.426 ton

In 2016-2017 werd door de OVAM een grootschalige enquête uitgevoerd bij alle Vlaamse steden en gemeenten. Op basis van een 'activity based costing model' werd de totale hoeveelheid zwerfvuil geraamd die in 2015 door de lokale besturen in Vlaanderen opgeruimd werd en de daaraan verbonden beleidskosten. De studie doorliep in 2017 een uitgebreide peer review en biedt ons de volledigste en meest betrouwbare schatting van het zwerfvuilprobleem tot nog toe. In 2015 ging het om 17.739 ton zwerfvuil. De beleidskosten verbonden aan openbare netheid in de ruime zin (inclusief ledigen van openbare vuilnisbakken, sensibilisering, ...) lopen op tot 155 miljoen euro per jaar, waarvan naar schatting 109 miljoen euro rechtstreeks toe te schrijven is aan het machinaal en manueel opruimen van zwerfvuil en het ledigen van vuilnisbakken. Deze schattingen hebben betrekking op 2015 en dateren dus van voor het van start gaan van het versterkte zwerfvuilbeleid in 2016.

Met deze nieuwe studie gaat de OVAM meteen een hele stap verder dan met de eerste zwerfvuilmeting uit 2015 (gegevens 2013). Alle Vlaamse steden en gemeenten werden geënuquêteerd, van 118 lokale besturen werd een antwoord ontvangen. Deze gegevens werden bovendien aangevuld met de data van andere 'zwerfvuilopruimers': provincies, intercommunales, Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn, Waterwegen en Zeekanaal, ... Om de kwaliteit en de betrouwbaarheid van de data zo sterk mogelijk te maken, werden ditmaal twee extra maatregelen ingevoerd: de studie kreeg een peer review door een onafhankelijke, derde partij en op de verkregen data werd een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd op basis van de gegevens van de besturen die volledige data konden geven mbt hoeveelheden en kosten. (Ongeveer de helft van de lokale besturen die reageerden beschikt over volledige cijfers.)

Voor het jaar 2015 geeft de studie als best beschikbare schatting aan dat het in totaal om 20.426 ton zwerfvuil gaat, ofwel 3,19 kg per Vlaming. Lokale besturen zijn goed voor 17.739 ton opgeruimd zwerfvuil of 2,77 kg per Vlaming. De overige 2.687 ton is voor rekening van de andere zwerfvuilopruimers. De best beschikbare schatting voor de hoeveelheid afval die correct werd gedeponeed in straatvuilnisbakken bedroeg 7.001 ton in 2015. De best beschikbare benadering voor de totale beleidskosten voor de lokale besturen in 2015 liep op tot 155.422.048,- euro of 24,2 euro per Vlaming, inclusief de kosten voor het ledigen van straatvuilnisbakken. Voor de andere vernoemde partijen bedroeg dit 8.777.555,- euro. Opgeteld 164.199.603,- euro dus, ofwel 25,6 euro per Vlaming. Voor de lokale besturen raamt de studie de directe beleidskosten die verbonden zijn aan zwerfvuil (machinaal en manueel vegen, ledigen vuilnisbakken, transport en verwerking) op 109 miljoen euro, de overige 46 miljoen euro zijn indirecte kosten: sensibilisering, inzet van vrijwilligers, aansturing en beleid, zwerfvuilactiviteiten, ... Deze schattingen hebben betrekking op 2015 en dateren dus van voor het van start gaan van het versterkte zwerfvuilbeleid in 2016.